

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2020/601

z 30. apríla 2020

o núdzových opatreniach, ktoré sa odchyľujú od článkov 62 a 66 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o platnosť povolení na výsadbu viniča a vyklčovanie v prípade predpokladanej opätovnej výsadby

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 221 ods. 1,

keďže:

- (1) Vzhľadom na súčasnú pandémiu COVID-19 a na rozsiahle obmedzenia pohybu zavedené v členských štátoch vinohradníci vo všetkých členských štátoch čelia mimoriadnym ťažkostiam. Konkrétne sa vinohradníci stretávajú s logistickými problémami a nedostatkom pracovnej sily s dosahom na pracovne náročné plodiny, ako je vinič, v prípade ktorých sú počas celého vegetačného obdobia, ale najmä na jar, keď sa tradične sadí nový vinič, potrebné mnohé manuálne práce vo viniciach. Vzhľadom na súčasné obmedzenia majú vinohradníci neobvyklé ťažkosti zohnať pracovníkov potrebných na vykonávanie každodenných činností vo svojich vinohradoch a situácia je ešte horšia, pokiaľ ide o organizáciu ďalšej pracovnej sily potrebnej na výsadbu nového viniča.
- (2) V článku 62 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa stanovuje, že povolenia na výsadbu viniča sú platné 3 roky od dátumu ich udelenia. V súlade s článkom 7 ods. 2 druhým pododsekom vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/274 ⁽²⁾ sa povolenia na výsadbu udeľujú úspešným žiadateľom najneskôr do 1. augusta. To umožňuje vinohradníkom na jeseň pripraviť pôdu a zaobstarať si nový vinič, ktorý sa potom tradične vysádza na jar. Jar je najpriaznivejšia sezóna na výsadbu viniča, keďže so stúpajúcimi teplotami a príchodom leta pôda schne, takže rastliny vysádzané v lete trpia nedostatkom vlhky a nemusia sa zakoreniť.
- (3) V dôsledku krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 v súčasnosti vinohradníci s povoleniami na výsadbu, ktorých platnosť uplynie najneskôr 1. augusta 2020, nemôžu využiť tieto povolenia v poslednom roku ich platnosti, ako plánovali. Vzhľadom na nepredvídateľné trvanie opatrení prijatých na riešenie pandémie nie je isté, či vinohradníci budú mať možnosť využiť svoje povolenia na výsadbu pred 1. augustom. Ak by sa aj pandémia COVID-19 vyvíjala pozitívne a obmedzenia by sa zrušili do leta, vinohradníci budú musieť vysádzať vinič počas horúcej sezóny, a teda v čase menej vhodnom z hľadiska vegetačného cyklu, za ťažkých podmienok a s dodatočnými nákladmi, a to navyše v čase, keď sektor vinohradníctva a vinárstva už aj tak trpí nepriaznivými podmienkami na trhu.
- (4) Z uvedených dôvodov a s cieľom zabrániť strate povolenia na výsadbu alebo rýchlemu zhoršeniu podmienok, za ktorých sa bude musieť vykonávať výsadba, je potrebné bezodkladne umožniť predĺženie platnosti povolení na výsadbu, ktorých platnosť sa končí v roku 2020. Všetky povolenia, ktorých platnosť uplynie v roku 2020, by sa preto mali predĺžiť o 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia s cieľom umožniť vinohradníkom vysadiť vinič za priaznivých podmienok na jar 2021.
- (5) Vzhľadom na nepredvídané praktické a hospodárske ťažkosti, s ktorými sa vinohradníci stretávajú v dôsledku pandémie COVID-19, by sa im malo umožniť, aby sa vzdali svojho povolenia na výsadbu, ktorého platnosť sa skončí v roku 2020, a to bez toho, aby im bola uložená správna sankcia uvedená v článku 89 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 ⁽³⁾, ak si už neželajú rozšíriť plochu svojich vinohradov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/274 z 11. decembra 2017, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o režim povolení na výsadbu viniča, certifikáciu, vstupnú a výstupnú evidenciu, povinné nahlasovanie a oznámenia, a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o príslušné kontroly, a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/561 (Ú. v. EÚ L 58, 28.2.2018, s. 60).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549).

- (6) Pokiaľ ide o vinohradníkov, ktorí sú držiteľmi povolení na opätovnú výsadbu udelených členskými štátmi, pretože vyklčovali príslušnú plochu viniča v súlade s článkom 66 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, výnimka udelená na základe tohto nariadenia by sa mala uplatňovať podobne ako v prípade pestovateľov, ktorým boli udelené povolenia na novú výsadbu. Vďaka tomu by pestovateľom nehrozilo zmenšenie plochy ich vinogradov, pretože v dôsledku nepredvídaných okolností a nedostatku pracovnej sily spôsobených obmedzeniami pohybu súvisiacich s krízou spôsobenou pandémiou COVID-19 nemôžu na danej ploche realizovať opätovnú výsadbu.
- (7) Ak členské štáty udelili povolenie na opätovnú výsadbu vinohradníkom, ktorí sa zaviazali vyklčovať plochu vysadenú viničom najneskôr do konca štvrtého roka odo dňa výsadby nového viniča, môžu pestovatelia v roku 2020 v dôsledku obmedzení pohybu a nedostatku pracovných síl naraziť na osobitné ťažkosti so splnením tejto požiadavky. Ak preto títo pestovatelia vedia odôvodniť, že v roku 2020 nemohli pristúpiť ku klčovaniu z dôvodov súvisiacich s pandémiou COVID-19, členské štáty by mali mať možnosť poskytnúť im na vyklčovanie viac času, a to predĺžením lehoty až do 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Členské štáty by mali do 2 mesiacov od predloženia žiadosti rozhodnúť, či a na aké obdobie sa predĺženie udelí, a v prípade zamietnutia informovať žiadateľa o dôvodoch tohto zamietnutia. Ak sa vyklčovanie neuskutoční do konca povoleného predĺženia, na vinohradníka by sa mali vzťahovať príslušné sankcie podľa článku 5 druhého odseku delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2018/273 ⁽⁴⁾.
- (8) Ak členské štáty povolia vinohradníkom odložiť vyklčovanie vinohradu, na ktoré sa vzťahovala plánovaná opätovná výsadba, starý vinohrad, ktorý sa má vyklčovať, ani novo vysadený vinohrad by nemali mať nárok na podporu na zelený zber, aby sa zabránilo dvojitému financovaniu.
- (9) Zavedené obmedzenia pohybu a z toho vyplývajúce logistické problémy a nedostatok pracovných síl na vykonanie ručných prác vo vinohradoch, konkrétne výsadby viniča a vyklčovania, predstavujú konkrétny problém v zmysle článku 221 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Tento konkrétny problém nemožno vyriešiť opatreniami prijatými podľa článku 219 alebo 220 uvedeného nariadenia. Na jednej strane nesúvisí s už existujúcim narušením trhu ani s dostatočne konkrétnou hrozbou narušenia trhu. Na strane druhej nemožno tento konkrétny problém spájať ani s opatreniami na boj proti šíreniu chorôb zvierat či so stratou dôvery spotrebiteľov v dôsledku ohrozenia verejného zdravia, zdravia zvierat alebo rastlín v zmysle požiadaviek článku 220 uvedeného nariadenia.
- (10) Toto opatrenie by sa malo prísne obmedziť na to, ako vyriešiť súčasné ťažkosti spôsobené pandémiou COVID-19, a to tak z hľadiska rozsahu, ako aj obdobia uplatňovania.
- (11) Opatrenia by sa mali prijať bezodkladne, aby sa zabránilo tomu, že vinohradníci prídu o povolenia na výsadbu alebo budú penalizovaní za to, že si v dôsledku nepredvídaných logistických problémov a nedostatku pracovnej sily nespĺnili povinnosť vyklčovať prislúbenú plochu.
- (12) Núdzové opatrenia stanovené v tomto nariadení by mali byť obmedzené na obdobie maximálne 12 mesiacov, ktoré začne plynúť dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Toto obdobie je potrebné na to, aby vinohradníci mali dostatok času na vysadenie nového viniča vo vhodnom čase a aby členské štáty disponovali určitou flexibilitou v prípadoch, keď vyklčovanie znemožnila pandémia COVID-19.
- (13) Vzhľadom na potrebu okamžite zakročiť by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,
- (14) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov,

⁽⁴⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2018/273 z 11. decembra 2017, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o režim povolení na výsadbu viniča, vinohradnícky register, sprievodné doklady a certifikáciu, vstupnú a výstupnú evidenciu a povinné nahlasovanie, oznámenia a uverejňovanie oznamovaných informácií, a ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o príslušné kontroly a sankcie, a ktorým sa menia nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008, (ES) č. 606/2009 a (ES) č. 607/2009 a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 436/2009 a delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/560 (Ú. v. EÚ L 58, 28.2.2018, s. 1).

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predĺženie platnosti povolení na výsadbu a opätovnú výsadbu, ktorých platnosť sa končí v roku 2020

1. Odchylné od článku 62 ods. 3 prvej vety nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 platnosť povolení na novú výsadbu udelených v súlade s článkami 62 a 64 uvedeného nariadenia, ktorých platnosť uplynula alebo uplynie v roku 2020, končí až 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.
2. Odchylné od článku 62 ods. 3 druhej vety nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 vinohradníci, ktorí sú držiteľmi povolení na výsadbu, ktorých platnosť uplynula alebo uplynie v roku 2020, nepodliehajú správnej sankcii uvedenej v článku 89 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, a to pod podmienkou, že do 31. decembra 2020 informujú príslušné orgány o tom, že svoje povolenie nemajú v úmysle využiť a že nemajú záujem ani o predĺženie jeho platnosti podľa odseku 1 tohto článku.
3. Odchylné od článku 62 ods. 3 prvej vety nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 platnosť povolení na opätovnú výsadbu udelených v súlade s článkom 62 a článkom 66 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorých platnosť uplynula alebo uplynie v roku 2020, končí až 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.
4. Odchylné od článku 62 ods. 3 druhej vety nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 vinohradníci, ktorí sú držiteľmi povolení na opätovnú výsadbu, ktorých platnosť uplynula alebo uplynie v roku 2020, nepodliehajú správnej sankcii uvedenej v článku 89 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, a to pod podmienkou, že do 31. decembra 2020 informujú príslušné orgány o tom, že svoje povolenie nemajú v úmysle využiť a že nemajú záujem ani o predĺženie jeho platnosti podľa odseku 3 tohto článku.

Článok 2

Predĺženie lehoty na vyklčovanie v prípade predpokladanej opätovnej výsadby vinohradov

1. Odchylné od článku 66 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, ak členské štáty vinohradníkom udelili povolenia na opätovnú výsadbu, pričom vyklčovanie sa má uskutočniť najneskôr v roku 2020, členské štáty môžu predĺžiť lehotu na vyklčovanie o najviac 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia v prípadoch, keď vyklčovanie znemožnila pandémia COVID-19, a to na základe riadne odôvodnenej žiadosti vinohradníka.
2. Členské štáty informujú žiadateľa o svojom rozhodnutí do 2 mesiacov od predloženia žiadosti o predĺženie lehoty na vyklčovanie podľa odseku 1, a ak bola žiadosť zamietnutá, o dôvodoch jej zamietnutia.
3. Ak vinohradník neuskutoční vyklčovanie do konca obdobia predĺženia udeleného podľa odsekov 1 a 2, uplatňuje sa článok 5 druhý odsek delegovaného nariadenia (EÚ) 2018/273.
4. Vinohradníci, ktorým bolo povolené predĺženie podľa odseku 1, nemajú nárok na podporu na zelený zber uvedenú v článku 47 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 na novo vysadenej ploche, ani na ploche, ktorá sa má vyklčovať.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie sa uplatňuje počas 12 mesiacov od dátumu nadobudnutia jeho účinnosti.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 30. apríla 2020

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN
